

Arbete på höjd med risk för fall



BYA.

Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

Arbete på höjd med risk för fall

Generellt

Allt arbete på höjd innebär risker. Fall även från ganska måttliga höjder innebär ofta en allvarlig skaderisk. Generellt gäller att många olyckor skulle ha undvikits om man jobbat systematiskt med att förebygga riskerna för fall.

När riskbedömning genomförs ska alla former av arbete på höjd hanteras. Om fallhöjden överstiger 2 meter så skall risken för fall hanteras separat i riskbedömningen. Om det saknas räcken eller andra säkerhetsanordningar ska *personlig fallskyddsutrustning* användas. De enda undantagen är om man jobbar från ett platt tak och är mer än 2 meter från takkanten. Vid arbete från stege gäller också särskilda regler.



Syfte och mål

Genom att särskilt undersöka och förebygga fallrisker ska vi undvika alla allvarliga fallolyckor. Objekt och uppdrag där riskerna är för stora ska identifieras och åtgärdas innan något jobb genomförs.

Genomförande

I alla former av uppdrag ska riskerna alltid beaktas och bedömas. Exempel på arbeten som kan innebära fallrisk är rondering på byggarbetsplatser, flaggning, arbete på stegar, arbete på tak, hantering av rökluckor, montering av utrustning etc.

Vid arbete på tak eller annan höjd ska riskbedömningen omfatta både arbetet på höjden och vägen upp till platsen för arbetet. Tänk särskilt på att riskbilden förändras kraftigt vid halka eller snötäcke. Även ett svagt lutande tak kan bli livsfarligt om räcken saknas. Säkerställ att tillträdesled och arbetsyta är snöröjd innan uppdrag genomförs. Normalt är detta fastighetsägarens ansvar.

Generellt gäller att vid fallhöjd över två meter måste det finnas någon form av extra säkerhet i form av räcke eller fallskydd. Finns det ingen sådan anordning ska personlig fallskyddsutrustning användas. *Saknas möjligheter att fästa fallskyddsanordning ska jobbet inte genomföras.*

Om fallskyddsutrustning måste användas får jobbet ej utföras som ensamarbete. Det ska finnas en genomtänkt plan för hur en person som blir hängande i fallskyddsutrustningen ska tas ner på ett snabbt och säkert sätt.



Vid arbete på stegar gäller speciella regler. Generellt ska inga arbeten som kräver att båda händerna används utföras på stege. Stegen ska användas för att ta sig till en annan nivå och för korta enkla arbeten där man kan hålla i sig med en arm. Stegen skall vara typgodkänd eller CE-märkt och väl anpassad för det jobb som ska utföras. Läs *Arbetsmiljöverkets broschyr (ADI 511)*, eller tillfråga någon som kan området, innan du riskbedömer arbete från stege.

Fallskyddsutrustning räknas som personlig skyddsutrustning. Den ska alltid kontrolleras innan användning och besiktigas minst en gång per år. Fallskyddsutrustning ska vara CE-märkt och de olika beståndsdelarna som ingår ska vara anpassade till varandra. Den som använder utrustningen ska ha fått teoretisk- och praktisk utbildning som påvisar tillräckliga kunskaper om hur utrustningen används och kontrolleras. Utbildningen säkerställs av arbetsgivaren.

Ansvar

Respektive chef är ansvarig för att riskbedömningarna genomförs och dokumenteras. Detta gäller även om arbetet utförs hos annan arbetsgivare. Alla riskbedömningar skall ske tillsammans med behörigt utsett skyddsombud.

Närmaste chef ansvarar också för att personlig skyddsutrustning är godkänd och genomgått årlig kontroll. Chefen ansvarar också för att personal som använder fallskyddsutrustning har tillräcklig och dokumenterad kompetens.

Om chefen är osäker på hur riskerna ska värderas ska annan kompetens tillfrågas innan uppdraget driftsätts.



Undantag/Avvikelser

När det gäller risker med höjdarbete eller krav på skyddsutrustning är alla former av undantag från kraven olagliga och kan leda till straff både för företaget och ansvariga chefer.

Lagkrav

(Samtliga föreskrifter och broschyrer kan hittas på arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se)

- AFS 1981:14 Skydd mot skada genom fall
- AFS 2001:3 Användning av personlig skyddsutrustning
- AFS 1999:3 Byggnads och anläggningsarbete"
- AFS 2004:3 Stegar och arbetsbockar

Broschyrer/vägledning

- ADI 698 Skydda dig mot fallrisker
- ADI 511 Stegar-råd för steganvändning



BYA.

Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

www.bya.se